

Vrienden van Sint-Godelieve,

De Rector, Moeder Abdis en de monialen van de abdij heten U van harte welkom in de abdij van Sint-Godelieve, de abdij Ten Putte.

We bevinden ons hier op historische grond. Hier leefde Godelieve, hier doorstond ze haar onverdiende lijden en hier werd ze vermoord. In de parochiekerk van Gistel werd ze begraven en slechts veertien jaar na haar dood heilig verklaard. Kort daarop ontstond hier een klooster van zusters die de regel van de H. Benedictus volgden.

Hoe kwam dit allemaal? Wat is daaromtrent de ware geschiedenis? Toen Godelieve vermoord en begraven was, gebeurden er wondere dingen bij de poel waarin ze na de wurging gedompeld werd en in de kerk van Gistel waar ze als adellijke vrouw begraven was.

Dit kwam ter ore van de bisschop van Noyon-Doornik. Toen behoorden wij hier tot het bisdom Doornik. De bisschop was zeer verveeld met al die geruchten die rond Godelieve werden verspreid. Hij was in die tijd, samen met de graaf van Vlaanderen, wellicht één van de personen geweest die meegewerkt hadden aan het tot stand komen van het huwelijk van Godelieve.

Hij wilde klaarheid in die zaak en hij stuurde iemand naar Gistel als onderzoeker: een pater, een Benedictijn, Pater Drogo uit de abdij van de Groenberg te St.-Winoksbergen. Pater Drogo was reeds een bejaard man, met zeer veel ervaring, iemand die reeds heel wat moeilijke zaken voor zijn abt en bisschop tot een goed einde had gebracht. De bisschop kon op hem rekenen.

Pater Drogo is drie jaar hier ter plaatse geweest. Hij heeft goed rondgekeken, aandachtig geluisterd en veel opgetekend. Na drie jaar is hij overtuigd dat hij aan de vraag en de wens van de bisschop heeft voldaan en hij keert terug.

Aan de bisschop in Doornik bezorgt hij zijn volgeschreven perkamenten. Het is op basis van

deze tekst dat Radbod II, bisschop van Noyon-Doornik, op 30 juli 1084 met een heel gevolg naar Gistel komt om Godelieve heilig te verklaren.

De oorspronkelijke tekst van Drogo is verloren gegaan, doch een kopie, die gemaakt werd in de abdij van Clairmarais rond 1200, is bewaard gebleven. Wat zegt ons die Pater Drogo over Godelieve? Hij schrijft dat ze geboren werd uit adellijke ouders. Haar vader heette Heinfried, haar moeder Odgiva. Geboorteplaats dicht bij de stad Boonen, het huidige Boulogne-sur-Mer.

Hij schrijft verder dat Godelieve een mooi meisje was met zwarte haren, mooi getekende wenkbrauwen en een witte gelaatskleur. Wat zegt hij nog meer over haar? De kleine Godelieve was vroom, gehoorzaam aan haar ouders en vol medelijden voor de armen, de behoeftigen, de broodbidders.

Op rijpere leeftijd wordt Godelieve door velen aanbeden. Dat kwam, zegt Drogo, omdat zij zo eerbaar was, zo zacht en bescheiden in haar omgang, zo lief en beminnelijk, zo wijs in haar spreken.

Het zijn de ouders die een levenspartner kiezen voor hun dochter. Dat was bij de adel in die tijd zo de gewoonte, het gebruik. Zij vinden Bertolf, de Heer van Gistel, het meest geschikt, omdat zijn huwelijksgift groter was dan die van de andere aanbidders. Het geld geeft dus de doorslag, niet de innerlijke kwaliteiten van de bruidegom.

Een uitermate broos begin. Het zijn de eerste schaduwen van een vreselijke nacht waarin de moord zal voltrokken worden. Het wordt een huwelijk met dramatische afloop.

Onderweg van Boonen naar Gistel, toen Bertolf zijn bruid ging halen voor het huwelijksfeest, begon hij zijn bruid te haten. Zo van de eerste dag af, het tart eigenlijk elke verbeelding. Drogo zoekt de oorzaak bij de "inimicus", de vijand, en daarmee bedoelt hij de duivel.

Thuisgekomen in Gistel, verstoot Bertolf zijn

jonge bruid. Hij blijft op de burcht wonen bij zijn ouders en Godelieve wordt verwezen naar de kasteelhoeve, naar de hutten van de horigen, van het dienstvolk. En dit was hier, op deze plaats, waar wij nu zijn, waar nu de abdij staat. Godelieve moet alleen wonen. Toch wenst zij als gehuwde te leven, maar Bertolf weigert elke samenleving.

Ondanks de formele afwijzing door Bertolf is Godelieve haar man altijd trouw gebleven. Godelieve bleef de trouwe echtgenote, ook tot in de dood. Tot in de diepste vernedering bleef zij trouw aan God en trouw aan haar wettelijke echtgenoot. Trouw is ook altijd een bevestiging van liefde. Godelieve hield stand, werkend, biddend en vrijgevig. En dat leidt haar naar de dood.

De haat van Bertolf groeit en slaat over tot moordplannen. Hij huurt twee moordenaars die zijn duivels plan moeten uitvoeren. Maar hij doodt Godelieve reeds de avond voor de moord, zonder zwaard, diep in haar hart. Hij stelt voor hun huwelijk een oplossing in het vooruitzicht, terwijl hij de moord reeds in detail heeft vastgelegd. Godelieve begrijpt, lijdt en vertrouwt op God.

Met een judaskus verdwijnt het leven van Godelieve in volslagen nacht. Het uur van de duisternis valt dikwijls samen met het uur der boosheid. Godelieve moet het duister in om het hemelse licht van de heiligheid te zien.

Midden in de nacht doen de twee huurmoordenaars Godelieve opstaan. Ze wordt gewurgd en daarna ondergedompeld in een waterput, in feite een poel waar de dieren kwamen drinken. Dan leggen Hacca en Lantbert haar terug op het bed. Maar de bloedrode kring rond haar hals hebben velen 's anderendaags gezien.

Wat is nu het meest fundamentele element in de heiligheid van Godelieve?

"Dieper dan de problematiek van de huwelijks-trouw raakt het leven van Godelieve de proble-

matiek van het onverdiende lijden. In Godelieve moeten Drogo en zijn tijdgenoten de gestalte van de lijdende Christus herkend hebben en in Bertolf de gestalte van degenen die Christus aan het kruis brachten", schrijft Prof. Dr. Johan Bonny.

"Godelieve is voor Drogo de onschuldig veroordeelde die de kelk van het onverdiende lijden tot de bodem heeft geledigd. Godelieve is als verstoten echtgenote trouw en gehoorzaam geweest tot het uiterste. Zij heeft als christen de proef van het onverdiende lijden doorstaan. Zij is als gehuwde vrouw de weg van Jezus Christus gegaan en heeft haar kruis gedragen tot in de dood. Daarom mocht zij volgens Drogo tot de eer der altaren verheven worden, een eer die nog maar weinig gehuwde vrouwen ten deel was gevallen. Daar komt Drogo's betoog op neer", besluit Prof. Dr. Johan Bonny.

In Gistel op de plaats van de marteling, in de volksmond "Het Putje", kan men met de jaren een stijgend aantal bezoekers optekenen. Het zijn bedevaarders, toeristen, zondagsmensen. Wat zoeken zij in de witte abdij van de poldervlakte? De stilte? De rust? De vrede? Er is zoveel onrust, zoveel onvrede, zoveel eenzaamheid in de wereld van nu. Er is zoveel onmacht ten overstaan van agressie, oorlog, onbegrip en moedeloosheid. Wat zoeken zij bij die zachtmoedige jonge vrouw van Bertolf, die heilig werd verklaard?

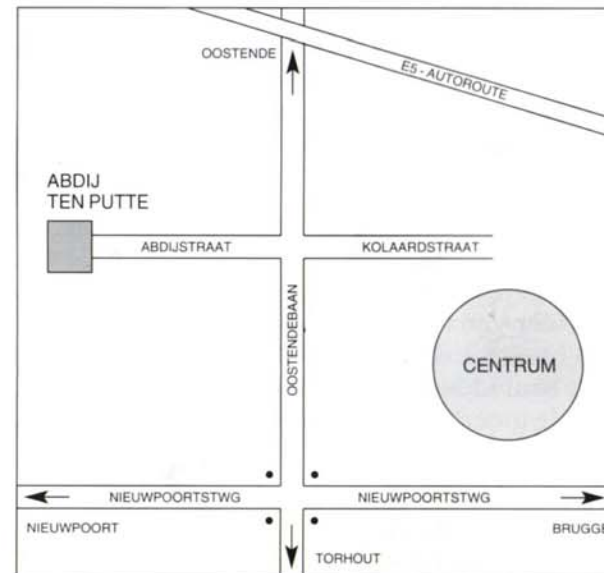
Meer dan ooit hebben we mensen nodig die dicht bij God staan, die van Hem willen zijn. Godelieve belijdt voortdurend dat God bestaat. Zij bemoeit met Gods eigen woorden. Dat deed Godelieve te Gistel, vroeger en nu. Zij heeft voor-geleefd hoe men stand dient te houden. Zij bleef de milde vrouw die God zoekt in een soms vreemde wereld.

Godelieve werd het lichtende teken in het duistere bestaan dat haar door anderen werd opgedrongen. Verraden door een kus, gevangen genomen in de nacht, is dat ook niet Jezus ten deel

gevallen? Sint-Godelieve liet God haar zorgen uit handen nemen. Gods trouw aan de mens staat als de hemel onwankelbaar vast.

Godelieve liet zich leiden
als Abraham naar het land van zalig licht
waar de heiligheid heerst
waar de zachte krachten triomferen
het beloofde land
aan de overkant van de Jordaan
aan de overkant van het leven.

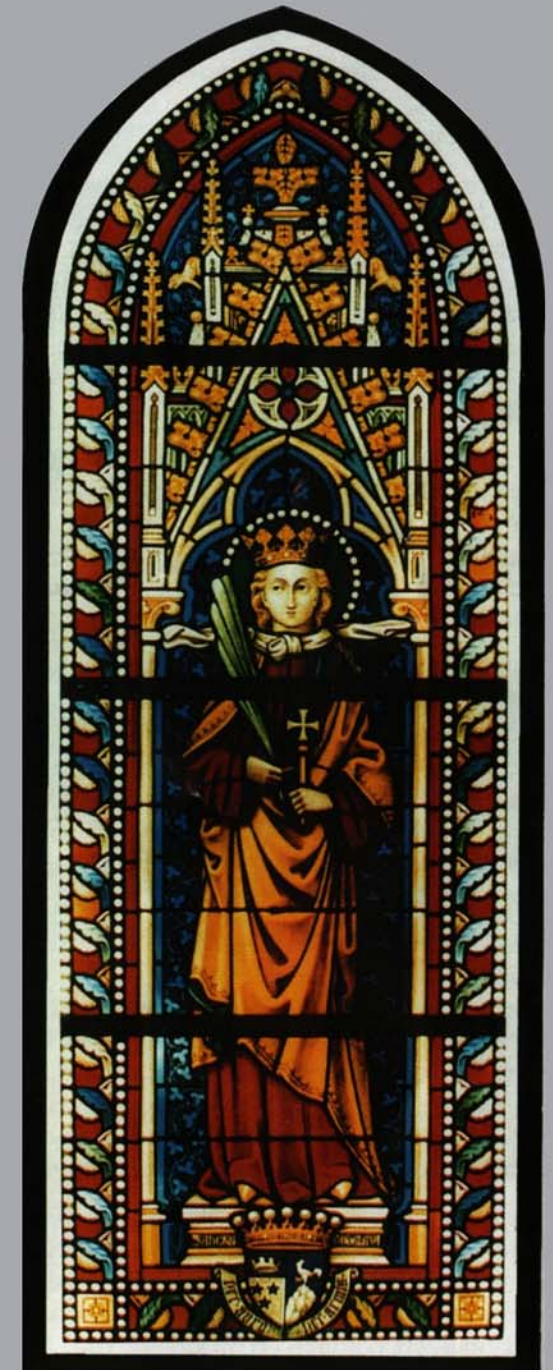
Naar een tekst van August Vansevenant.

SINT-GODELIEVEABDIJ "TEN PUTTE"

Abdijsstraat 84 - 8470 GISTEL
Telefoon (059) 27 86 71

druk. vanhonsebrouck bvba gistel

SINT-GODELIEVE